

ประมวลจริยธรรมสำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ มีมติให้กรมการปกครอง ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตน ดังนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมสำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน พึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกอบด้วย

(๑) เคารพและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ แสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา

(๒) ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยมีจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตย และดำรงไว้ซึ่งความเป็นกลางทางการเมือง ทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับท้องที่

(๓) สนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการ องค์กรอิสระหรือองค์กรที่รับผิดชอบ ในการเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรม ตามที่กฎหมายกำหนด

๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ประกอบด้วย

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส เปิดเผยข้อมูล และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐได้โดยไม่ต้องร้องขอ

(๒) มีจิตสำนึกที่ดีโดยคำนึงถึงประเทศชาติ สังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ รับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำ มีความพร้อมรับการตรวจสอบ และพร้อมที่จะแก้ไขเมื่อเกิดข้อบกพร่อง

๓. ยึดมั่นในอุดมการณ์นักปกครอง กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ประกอบด้วย

(๑) ยึดมั่นในอุดมการณ์นักปกครอง มุ่งมั่นบำบัตทุกข์ บำรุงสุข เพื่อให้ประชาชน ทุกข์น้อยลง และสุขมากขึ้น ด้วยความจริงใจ เสียสละ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงาน

(๒) ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ประกอบด้วย

(๑) แยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว

(๒) ละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มิชอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการ อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม

(๓) มีจิตสาธารณะ เสียสละ ร่วมแรงร่วมใจดูแลรักษาสาธารณสมบัติ เพื่อประโยชน์ของหมู่บ้าน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ประกอบด้วย

(๑) ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ของงาน อย่างมีวิสัยทัศน์ มีประสิทธิภาพ คุณภาพ รวดเร็วทันต่อเวลาและสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของประเทศชาติ

(๒) ปฏิบัติงานเชิงรุกเข้าถึงประชาชนและพื้นที่ โดยศึกษางานที่รับผิดชอบให้เกิดความเข้าใจชำนาญอย่างถ่องแท้ และปฏิบัติงานโดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ และเงื่อนไขอื่นใด

(๓) ปรับปรุงกระบวนการทำงาน วิธีการทำงาน และใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ประกอบด้วย

(๑) เคารพและให้เกียรติประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาค เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเท่าเทียมกันของบุคคล

(๒) ให้บริการและช่วยเหลือประชาชน ที่มาติดต่อขอรับบริการอย่างเท่าเทียมด้วยคุณภาพ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ประกอบด้วย

(๑) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี สร้างความเชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชน ด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน

(๒) ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ตามหลักคุณธรรม ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักศาสนา และวิถีวัฒนธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงานและดำเนินชีวิต

(๓) มีความเป็นผู้นำ และเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม

๘. เสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาตนเอง หมู่บ้าน ชุมชน และประชาชน ประกอบด้วย

(๑) ปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูน ศักยภาพและขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

(๒) พัฒนาหมู่บ้าน ชุมชน และประชาชน โดยคำนึงถึงพื้นฐานทางขนบธรรมเนียม ประเพณี ภูมิสังคม ภูมิปัญญาในท้องถิ่น และความสอดคล้องกับปัญหาในแต่ละภูมิภาค เพื่อให้เกิด การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อ ๓ กรณีกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวตกรกำหนด และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใดไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ อันมิใช่เป็นความผิดทางวินัยหรือความผิดทางอาญา ให้ผู้บังคับบัญชาว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน เป็นหนังสือนำไปประกอบการพิจารณาให้บำเหน็จความชอบ หรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เหมาะสม

การไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ อันเป็นเหตุให้กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวตกรกำหนด และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะต้องพ้นจากตำแหน่งหรือออกจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ หรือเป็นความผิดทางวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๔ การจัดทำกระบวนการรักษาจริยธรรม และแนวทางการปฏิบัติตนสำหรับกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สारวตกรกำหนด และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ตามประมวลจริยธรรมนี้ ให้เป็นไปตามที่กรมการปกครองกำหนด

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย